W BRÓD

OJCZYSTY – DODAJ DO ULUBIONYCH

Kiedy mamy wszystkiego pod dostatkiem i jesteśmy z tego zadowoleni, mówimy, że mamy wszystkiego W BRÓD. Zapisujemy rozdzielnie, jako dwa słowa: W BRÓD, bo to wyrażenie zawiera przyimek W i rzeczownik BRÓD. BRÓD – pisany przez o kreskowane – to ‘płytkie miejsce na rzece, przez które można przejść lub przejechać na drugi brzeg’. Co W BRÓD ma wspólnego z BRODEM? W jaki sposób słowo BRÓD ‘płycizna’ przekształciło się w wyrażenie W BRÓD ‘obficie’? BRÓD jest pokrewny czasownikom BRODZIĆ i BRNĄĆ – oba odnoszą się do chodzenia w wodzie, tyle że każdy z nich wskazuje na inny aspekt tej czynności: BRODZIĆ to ‘chodzić po wodzie (a także: błocie, sypkim piasku, wysokiej trawie itp.’, BRNĄĆ – ‘z trudem iść przez wodę (a także: błoto, piach itp.)’, ‘zapadać się, idąc po terenie grząskim, bagiennym lub piaszczystym’, ‘wchodzić w coś coraz głębiej’. To ostatnie znaczenie miał dawniej również czasownik BRODZIĆ. BRODZIĆ oznaczało więc nie tylko ‘iść przez bród (płyciznę)’, lecz także ‘zanurzać się coraz głębiej, pogrążać się’. To od tego najprawdopodobniej powstało wyrażenie W BRÓD ‘bardzo dużo; obficie; ile dusza zapragnie’ – podobnie jak OPŁYWAMY w dostatki, tak też mamy wszystkiego W BRÓD.